

Dosarul nr.3ra-548/20

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni – L. Țurcan

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – I. Grosu, A. Ciobanu, A. Garbuz

ÎNCHEIERE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Petru Groza, reprezentat de avocatul Serghei Guțu,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Petru Groza împotriva Autorității Tutelare Locale în persoana Primarului s. Arionești, r-nul Dondușeni, Victor Bețivu, intervenient accesoriu Victoria Groza cu privire la stabilirea graficului de întrevvedere cu copilul minor,

împotriva deciziei din data de 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins cererea de apel depusă de către Petru Groza, s-a menținut hotărârea din data de 20 martie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni,

constată:

La 02 ianuarie 2019 Petru Groza a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Tutelare Locală în persoana Primarului s. Arionești, r-nul Dondușeni, Victor Bețivu, intervenient accesoriu Victoria Groza, prin care a solicitat obligarea autorității tutelare locale în persoana Primarului s. Arionești, r-nul Dondușeni să stabilească graficul de întrevvedere cu copilul minor xxxxx, născut la data de xxxxx cu tata Petru Groza și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Petru Groza a indicat că a depus în adresa autorității tutelare locale în persoana Primarului s. Arionești, r-nul Dondușeni, Victor Bețivu, cerere, prin care a solicitat stabilirea graficului de întrevvedere cu fiul minor xxxxx.

Prin răspunsul Primarului s. Arionești, r-nul Dondușeni, Victor Bețivu, nr. 1028 din 29 octombrie 2018, i s-a comunicat că nu ține de competența acestuia la emiterea dispozițiilor pe marginea cererii depuse, indicând drept norme juridice prevederile art. 60, alin.(4) și art. 61, alin. (3) din Codul familiei.

Nefiind de acord cu răspunsul primit prin intermediul surorii reclamantului, căreia i-a delegat împuterniciri de rigoare, în temeiul procurii, a depus la 08 noiembrie 2018 o cerere preliminară în care a indicat că răspunsul este unul neîntemeiat și contrar prevederilor legale.

La 29 noiembrie 2018 autoritatea tutelară locală în persoana Primarului, s. Arionești, r-nul Dondușeni, Victor Bețivu, prin răspunsul nr. 1170 a indicat că cererea preliminară a fost examinată, fiind consideră neîntemeiată, iar acțiunile Primarului legale, totodată, menționând necesitatea adresării către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei în vederea soluționării litigiului apărut.

În opinia reclamantului autoritatea tutelară locală în persoana Primarului, s. Arionești, r-nul Dondușeni, Victor Bețivu, refuză în emiterea unui act administrativ și anume a unei dispoziții cu privire la stabilirea unui grafic de întrevedere a tatălui cu copilul minor, făcând referire la art. 60, alin.(3) din Codul familiei, care nu este aplicabil speței, ori la caz se pretinde întocmirea unui grafic, urmând a se acționa în interesul copilului și pentru el, mai ales că pentru autoritățile statale există obligația pozitivă de a acționa, dar nu numai de a nu întreprinde acțiuni, mai ales în detrimentul copilului. La caz, sunt aplicabile prevederile art. 60, alin.(4) din Codul familiei, care indică că autoritatea tutelară locală este competentă în soluționarea problemei apărute.

Prin hotărârea din data de 20 martie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Petru Groza. (f.d. 47, 55-57)

Curtea de Apel Bălți prin decizia din data de 12 septembrie 2019 a respins cererea de apel depusă de către Petru Groza, a menținut hotărârea din data de 20 martie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni. (f.d. 83,84-86)

În motivarea soluțiilor sale instanțele de judecată, în baza art. 57², art.60, alin. (4), art. 61, alin. (3), art. 64, alin. (2) din Codul familie în colaborare cu 29, lit. q) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 cu privire la administrația publică locală au concluzionat că cererea de chemare în judecată depusă de către Petru Groza, este neîntemeiată, menționând că solicitarea de întrevedere cu copilul minor este un drept recunoscut de lege, însă acesta urmează să se adreseze organului competent pentru stabilirea graficului de întrevedere cu copilul minor.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Petru Groza, reprezentat de avocatul Serghei Guțu, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului Petru Groza, reprezentat de avocatul Serghei Guțu, a indicat că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat legea, precum și a apreciat în mod arbitrar probele.

Recurentul a relevat că urma de atras atenția și asupra faptului că din dispoziția art. 60, alin. (1) din Codul familiei părinții nu numai că au dreptul, dar chiar și sunt obligați să-și educe și instruiască copiii conform propriilor convingeri, indiferent dacă locuiesc separat sau împreună. Norma citată fiind prohibitivă impune obligativitatea participării părinților în viața de zi cu zi a copilului său și în situația în care între părinți apar neînțelegeri (litigii), conflicte, disensiuni. Disensiunile dintre părinți conform alin. (4) art. 60 din Codul familiei se vor soluționa de către autoritatea tutelară locală printr-o decizie, a cărei conținut poate fi atacat pe cale judecătorească. Deci, este cert că soluția, în final, va fi luată de către autoritatea tutelară locală, indiferent dacă părinții locuiesc împreună sau separat.

La 22 ianuarie 2020 Victoria Groza a depus referință, prin care a menționat că aceasta nu i-a interzis niciodată lui Petru Groza de a se întrevedea cu copilul minor, dar

reieșind din vârsta fragedă a acestuia, consideră posibil aceste întâlniri doar în prezența acesteia.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs și referință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 246, alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 12 septembrie 2019, notificată avocatului Serghei Guțu, la 25 octombrie 2019. (f.d. 88)

Petru Groza, reprezentat de avocatul Serghei Guțu, și-a exercitat dreptul de a contesta decizia instanței de apel, prin depunerea recursului motivat la 18 decembrie 2019. (f.d. 97-99)

În conformitate cu prevederile art. 63, alin. (1) din Codul administrativ calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art.259–266 din Codul civil.

Conform art. 385, alin. (1) din Codul civil, republicat la 01 martie 2019, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Articolul 388, alin. (3) din Codul civil, republicat la 01 martie 2019, prevede că dacă s-a stabilit că un anumit termen durează până la o anumită zi, se prezumă că termenul include și ziua respectivă.

La caz, termenul de contestare a deciziei instanței de apel din 12 septembrie 2019, notificată părții recurente la data de 25 octombrie 2019, a expirat la data de 25 noiembrie 2019.

În aceste circumstanțe, recursul declarat de către Petru Groza, reprezentat de avocatul Serghei Guțu, la 18 decembrie 2019 este depus peste termenul legal prevăzut de lege.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reamintește că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale.

La caz, instanța de apel a expediat în mod eficient avocatului Serghei Guțu, care apără interesele lui Petru Groza, decizia din 12 septembrie 2019, iar lipsa unor acțiuni concrete de a ataca hotărârea judecătorească în termen demonstrează că partea recurentă nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a-i proteja drepturile (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61). Nerespectarea termenului de declarare a recursului a fost cauzată în întregime de comportamentul lui Petru Groza, reprezentat de avocatul Serghei Guțu.

Conform art. 65 alin. (1) din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Petru Groza, reprezentat de avocatul Serghei Guțu, cunoscând prevederile legale nu a beneficiat de dreptul său de a solicita prelungirea termenului de contestare a deciziei din data de 12 septembrie 2019 și nu a înaintat o cerere, prin prisma prevederilor art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, cu privire la repunerea recursului în termen și nici nu a prezentat instanței probe incontestabile ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, admiterea spre examinare a unui recurs declarat tardiv ar încălca drepturile intimatului la un proces echitabil, fapt constatat prin jurisprudența Curții Europene în cazuri similare, [vezi Popov versus Moldova (nr. 2), (06 decembrie 2005, parag. 53), Melnic versus Moldova (14 noiembrie 2006, parag. 40 și 41) sau Dacia SRL versus Moldova (18 martie 2008, parag. 77)], în care s-a constatat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Din aceste motive, recursul depus de către Petru Groza, reprezentat de avocatul Serghei Guțu împotriva deciziei din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, necesită a fi declarat inadmisibil, deoarece, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea

dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24, alin. (1) din Codul administrativ participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute lege, ori termenul de recurs este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Petru Groza, reprezentat de avocatul Serghei Guțu, trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, interesându-se de soarta și etapa procedurală la care se află prezentul litigiu, în care are calitatea de recurentă, pentru a depune în termen recursul.

În acest sens este imperioasă jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Petru Groza, reprezentat de avocatul Serghei Guțu.

Conform art. 193, 230, 233 alin. (1) și (2), 244, 245, 246 alin. (1) și (2), lit. d) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Petru Groza, reprezentat de avocatul Serghei Guțu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh